

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13354

BLUMEN

Anatole France

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

שור = ביבליאטעק

№ 11

אנאטאל פראנס

ב ל מ ע ן

יידיש
מ. פלאקסער

פארלאג
"קולטור = ליגע" ^ע
ווארשע.

שער-בלאס און אילוסטראציעס
ספן
זוטע-דע-מאָנוועל.

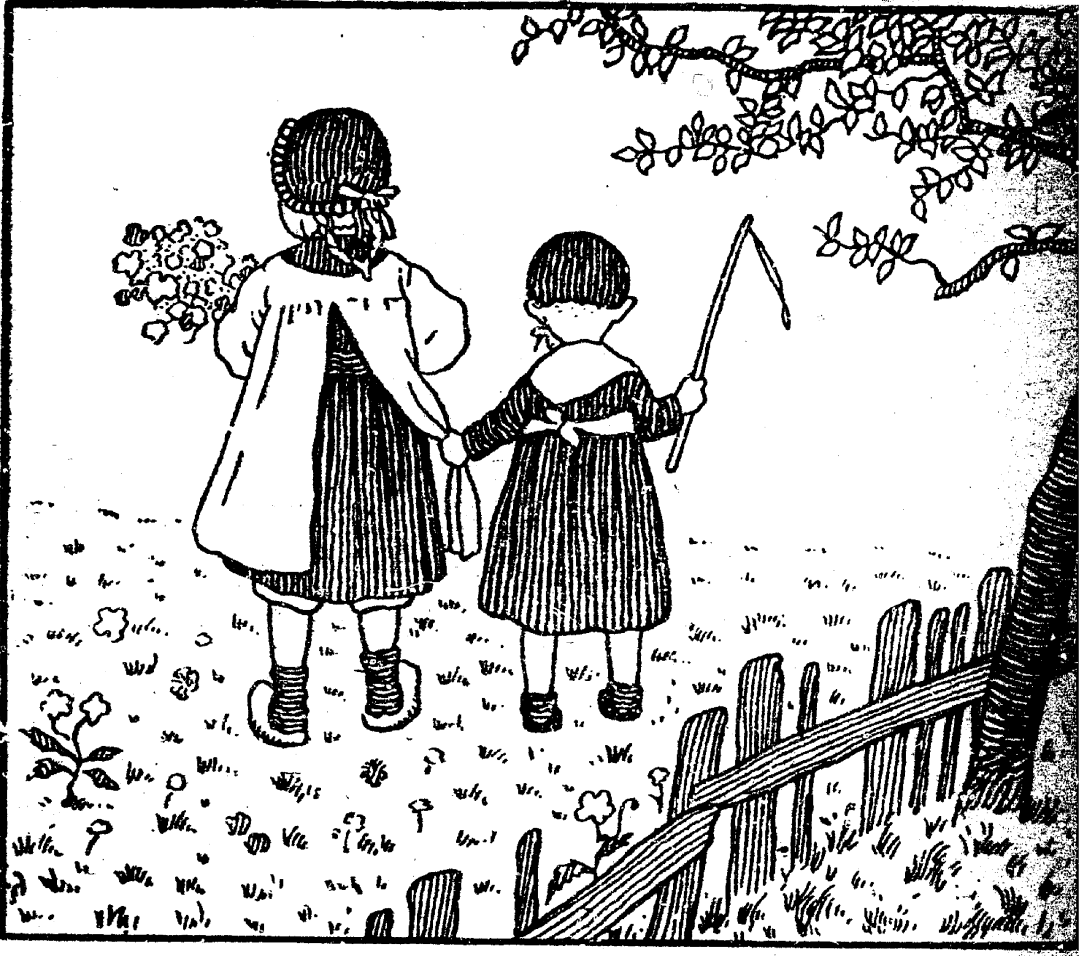
געוואקס אין 5000 עקו.
הארשע 1921.

געוועזען ביי י. הענדלער, לינגע 26. געוואקס „שטייטש“, סלאבאקע 4.

„Na Kwiaty“,—Anatola Francea.

Wyd. „KULTUR-LIGE“ Warszawa 1921 r.

Druk. „Oświata“, Warszawa, Tłomackie 4, tel. 236-02.

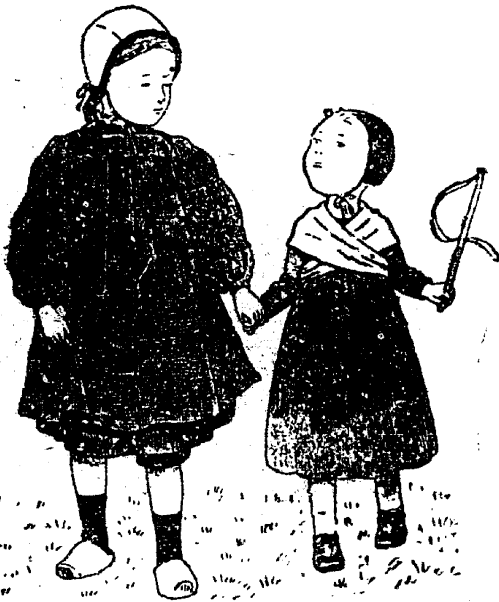
အောင် နေဗွေး

အောင်

בלומען קלייבן.

באשע און איר קליין ברודערל אנעלע זיינען נאך מי-
טאג געגאנגען אויף דער לאַנקע אַרויס. דער טאָג איז געווען
א קלאָרער און אַ פּרישער. דער הימל איז געווען אַביסל

גרוי, נאָר מיט אַ
גרויקייט, וואָס איז
זיסער און ליבער פון
אַלע בלויקייטן אויף
דער וועלט. באַשעס
אויגן זיינען טאַקע
אויך אַזעלכע גרויע
און זעען אויס, ווי
אַ שטיקל הימל אין
פּרימאַרגן.

באשע מיט אנעלען
גייען זיך אַזוי ביידע
איבער דער לאַנקע.
זייער מאַמע איז אַ
דאָרפישע בעל-הבית-
טע און פירט אָן

מיט דער ווירטשאַפט. קיין ניאַניע האָבן זיי נישט און

דארפן זי גארנישט האָפן. דעם וועג ווייסן זיי אַליין;
 מיט די וועלדער זיינען זיי באַקאַנט, און מיט די פעלדער,
 און מיט די בערגלעך. אז זי קוקט נאָר בלויז אויף דער זון,
 באַשע, דערקענט זי שוין ווי שפעט ס'איז, און אַ סך סודות
 איז זי שוין דערגאַנגען, וואָס די קינדער פון שטאָט הויבן
 גאַרנישט אָן פון זיי צו וויסן. קליין-אַנעלע אפילו פאַרשטייט
 שוין אַ סך זאַכן אין די וועלדער, אין די וואַסערלעך און
 אויף די בערג, ווייל זיין קליין נשמהלע איז אַ דאָרפיש נשמהלע.
 באַשע מיט אַנעלען גייען זיך אזוי איבער די אויסגע-
 בלומטע לאַנקעס. גייענדיק, קלייבט זיך באַשע בלימעלעך צו-
 גויה. קאָרן-בלימעלעך רייסט זי און מאַן-בלימעלעך, ווינט-
 בלימעלעך און גאַלד-בלימעלעך. זי רייסט אויך אָן די שיי-
 גינקע פּיאַלעטלעך, וואָס וואַקסן ביים סאַמע ברעג תבואה און

רופן זיך פעלד-
 וועכטערלעך. זי
 רייסט אויך אָפּ
 די פּוכיקע זאַג-
 גען אויפן צעבלי-
 טן גראָז, די הימל-
 רויזעלעך און
 פעלד-גלעקעלעך,
 די ליליע-פאַרבי-
 קע, וואָס ווי נאָר
 דאָס מינדסטער ווי-
 שעלע באַרירט זיי,

אַטעמען זיי אָפּ מיט אזא זיסן גערוד. באַשע האָט ליב בלו-
 מען, ווייל בלומען זיינען שייין.

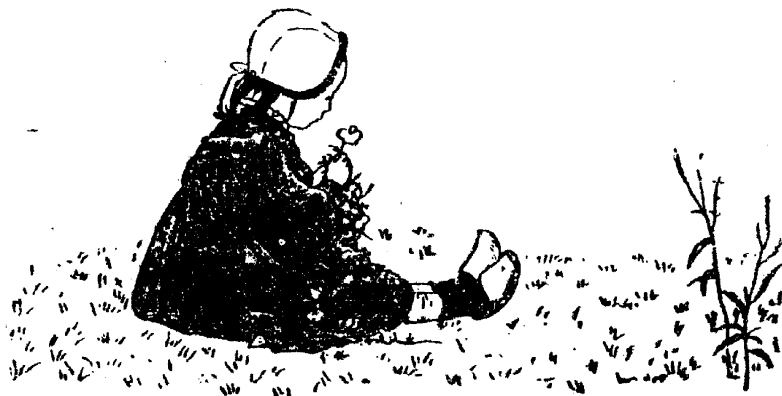
באַשע איז אַ קליין פשוט מיידעלע, אַנגעטאַן אין אַ

שונקל פערקאלן קליידל און אין ארזיט קרעטאָנען פארטוכל.
 שענער און רייכער אָנגעטועכץ זעט באַשע נאָר, ווען מ'פּוצט
 זי אויס לכבוד אַ יום-טוב. דאָך האָט באַשע ליב
 שיינע זאָכן. זעט זי, אַז בלומען זיינען שיין, האָט זי זיי טא-
 קע ליב דערפאַר. און איר דאַכט זיך, אַז ווען עמעץ איז אַ
 שיינער מוז ער אויך זיין אַ גוטער, פלייסט זי זיך איצט צו
 זיין גאָר אַ וויליניקע, זי טראָגט דאָך עפעס אין די הענט אַ
 גרויסן, גרויסן באַרג מיט בלומען. באַשעס געדאַנקען זיינען
 איצט אויך אַזעלכע פאַרביקע און בשמימדיקע, ווי אירע
 בלומען. דאָס זיינען-געדאַנקען, וואָס מ'קאָן זיי גאַרנישט
 אַרויסרעדן: צווישן ווערטער איז גאַרנישטאָ אַזעלכע שיינע.
 דערצו דאַרף מען לידעלעך זינגען, לידעלעך די בעסטע,
 מיט טענער, וואָס שפרונגען אַרום אין האַרצן, טענער,
 וואָס זיסער איז גאַר נישטאָ. אַגרייסנדיק די בלימעלעך,
 זינגט זיך באַשע צו:

אין אַ ליליע-קרענצל אויסגעפּאָצט שפּאַציר איך מיר
 איבערן טאָל

און

איין הערצעלע נאָר האָב איך.

קליין-אנעלע איז שוין גאָר אַן אנדערער. אויך געדאַג-
קען האָט ער שוין גאָר אנדערע. אנעלע איז אַ לאַבוס אַ יינג,
קיין הייזעלעך טראַגט ער נאָך נישט, אָבער אַ שכלע האָט
ער — שוין איינמאָל אַ שכל! און פלינק איז ער! און פריי-
לעך! מיט איין האַנט האַלט ער זיך פאַרן שוועסטערלס פאַר
טוכל, ער זאָל נישט אומפאַלן, און מיט דער אנדערער פאַ-
כעט ער מיט זיין בייטשלאַ אין דער לופטן אזוי פלינק ווי
אַן אמתער מאַנספאַרשוין. זיין טאַטנס פערד-יינג, ווען ער
טרונקט-אַן די פערד ביים טייכל, קלאַפט גאַרנישט אַ סך
שטאַרקער מיט זיין בייטש. קליין-אנעלע זינגט נישט און
חלומט נישט. אַלע פּעלד-בליםעלעך גייען אים טאַקע גאָר-און
גאַרנישט אָן. ער טראַכט וועגן זיינע שפילערייען און וועגן
די שווערע אַרבעטן, וואָס ער וועט אַמאָל דאַרפן טאָן. ער
טראַכט וועגן אַנגעלאָדענע וועגעלעך און וועגן פּערד, וואָס
וועלן זיך אַמאָל צוהערן צו זיינע רייד און צו זיין בייטש.

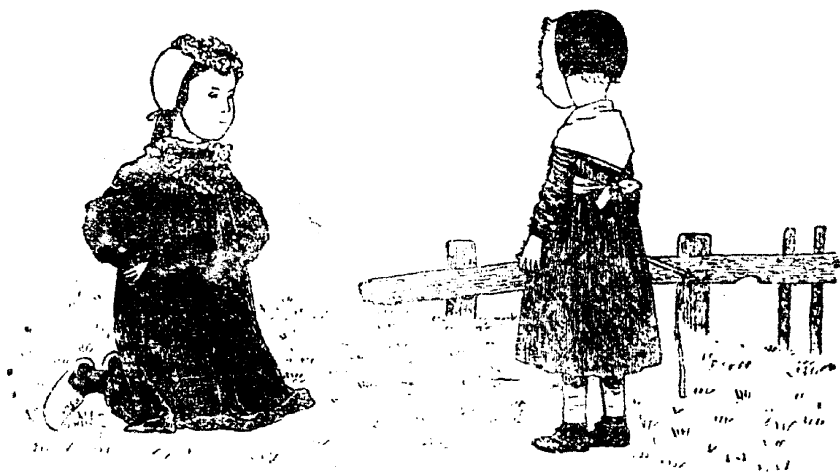
באַשע מיט אנעלען זיינען פאַרגאַנגען אויף אַ בערגל,
איבער דער לאַנקע, פון וואַנעט עס זעען זיך אַלע דאָרפישע
הייזלעך, צווישן גרינס צעוואָרפן, און די שפיצן פון די
קלויסטערס, וואָס שניצן זיך אויס אין דער ווייטקייט. דאָרט
זעט מען ערשט, ווי די ערד איז גרויס. דאָרט פאַרשטייט
באַשע בעסער ווי אומעטום די מעשהלעך, וואָס מ'לערנט
מיט איר, וועגן דער טויב פון נחם תיבה, וועגן אליהו
הנביא, וואָס גייט אַרום פון לאַנד צו לאַנד.

— לאַמיר זיך דאָ אַנידערזעצן — זאָגט באַשע, און
זעצט זיך אַנידער.

זי צעעפנט די הענט, און עס הויבן זיך אָן שיטן אויף
אירע קניען, אויף איר קליידל, אויף איר אינגאַנצן — בינט-
לעך פול מיט בלומען. זיי שמעקן אזוי, אַז פון איר אַליין

הויבט אויך באַלד אָן צו שמעקן מיט בלומען, און די זומער-
פייגעלעך, ווי נאָר דערשפירט דעם גערוך, נעמען זיך צונאָנד
פליען פון אַלע זייטן.

איצט קלייבט באַשע פאנאנדער די בלומען, לייגט זיי
צונויף און מאַכט פון זיי בינטלעך און קרענצלעך און פוצט
זיך אויס מיט זיי — הענגט זיך אָן גלעקעלעך ביי די אויערן,
לייגט זיך אַ קרענצל אויפן קאָפּ, אביסל בלימלעך פארשטעקט
זי זיך אין פארטוכל און זעט איצט אַליין אויס ווי איין גרוי-
סער בלומען-קראַנץ. איר קליין ברידערל, פאַרנומען דער-
ווייל מיטן לערנען זיך אַנטרייבן זיינע פערדלעך, וואָס ער

זעט אַמאָל האָבן, דערזעט מיט אַמאָל זיין אויסגעפוצט שוועס-
טערל און קלייבט נחת פון איר. ער בלייבט שטיין,
דאָס בייטשל פאַלט אים אַרויס פון האַנט. ער פאַרשטייט,
אַז באַשע איז אַ שיינע, און וואָלט אַליין אויך וועלן זיין אַזאַ
שיינער און אַנג מיט בלומען אויסגעפוצט. אומזיסט פרוווט
ער אויסדריקן זיין דאָזיקן פאַרלאַנג מיט זיין נישט קלאַרן

קינדערשן שטאַמלען. נאָר באַשע האָט פאַרשטאַנען. באַשע
איז אַ שוועסטער, און אַ שוועסטער איז ווי אַ קליין מאַמעלע,
זי שטייט זיך אָן, דערפילט, פאַרשטייט.

— גוט, ליבינקער, — זאָגט באַשע, — איך וועל דיר
מאָכן אַ פּרעכטיק קרענצל און דו וועסט אויסזען ווי אַ
פּרינצל אַ קליינס.

און באַשע פלעכט צוזאַמען בלויע, געלע, רויטע בלימע-
לעך אלע אין איין גרויסן קראַנק. און דעם קראַנק טוט זי
אָן איר קליין ברידערל אויפן קאָפּ, און אַנעלע רויטלט זיך
פון פרייד און פון נחת. באַשע קושט אים, הויבט אים אויף
אין דער לופטן און שטעלט אים אַנידער אויף אַ גרויסן
שטיין. איצט באַווונדערט זי אים, וואָס פאַר אַ שיינער ער
איז און אז דאָס האָט זי אים געמאַכט פאַר אזאָ שיינעם.

און קליין-אַנעלע שטייט זיך אויף זיין שטיין ערנסט
און יום-טובדיק. אים דאַכט זיך, אז ער איז אַ גאָר שיינער,
אַ גאָר גרויסער אין אזאָ אויסזען, אין אזאָ פּוץ אויסגעפּרעגט.
און הויבט אָן פאַר זיך אַליין דרך-אַרץ האָבן. און באַוועגט
זיך נישט, און אויסגעגליכן שטייט ער, מיט אויסגעשטרעק-
טע אויגן, צונויפגעקריצטע ציין, אַראָפּהענגענדיקע הענט און
ברייט-צעשטעלטע פינגער, — שטייט און האָט מורא זיך אַ
ריר צו טאָן, ער זאָל נישט פאַרלירן עפעס פון זיין ערנסט-
קייט און פון זיין הייליקייט. הימל איז אויסגעשפּרייט איבער
זיין קאָפּ, וואַלד און פעלד ציט זיך צו זיינע פיס. ער איינער
אַליין שטייט אין סאַמע מיטן וועלט. ער איינער איז אַ גרוי-
סער, ער איינער איז אַ שיינער.

מיט אַמאָל צעלאַכט זיך באַשע און שרייט:

— אַך, וואָס פאַר אַ נאַרישער דו ביסט, מיין קליין-אַנע-

לע, וואָס פאַר אַ נאַרישער!

און וואָרפט זיך אויף אים און קושט אים און דריקט
 אים צו זיך. דאָס גרויסע קרענצל רוקט זיך אים אַראָפּ אויף
 דער נאָז. און באַשע חורט
 אלץ פּסדר:

—אָך, וואָס פאַר אַנאַרי-
 שער ער איז! וואָס פאַר אַ
 נאַרישער!

און לאַכט. קליין-אַנע-
 לע אָבער לאַכט נישט. או-
 מעטיק איז ער און פאַר-
 חדושט, וואָס דאָס אלץ האָט
 זיך אזוי גיך אויסגעלאָזט
 און וואָס ער האָט שוין אויפ-
 געהערט צו זיין אַ שיינער.
 ער וויל שוין מער נישט זיין

אזוי-זיך אַ געוויינלעך אַנעלע, ווי פּריער. דאָס צעשיטע
 קרענצל איז דערווייל אויף דר'ערד אַראָפּגעפאלן און אַנעלע
 איז שוין אינגאַנצן געוואָרן אזא, ווי אלע קליינע יינגלעך.
 יא, ער איז שוין נישט מער קיין שיינער. אָבער דערפאַר
 איז ער שטענדיק אַ פּריילעך לאָבוסל. האָט צוריק אויפגע-
 הויבן זיין בייטשל און טרייבט שוין ווידער אָן מיט אלע
 זעקס פּערדלעך, וואו ער וועט אַמאָל האָבן.

באַשע שפּילט זיך נאָך אלץ מיט אירע בלומען. מער
 נישט, וואָס עטלעכע גייען שוין אָפּשטאַרבן. אַנדערע ווידער
 נעמען אַנטשלאָפּן ווערן. וואָרים בלומען האָבן זייער שלאָף,
 אזוי ווי חיות. אָט די גלעקעלעך, פאַר אַפּאַר שעה נאָר אָנגע-
 ריסן, לעגען שוין צו זייערע פּיאַלעט-פאַרביקע בעכערלעך
 און שלאָפּן איין אין די הענטלעך, וואָס האָבן זיי אַראָפּגעריסן.

אין דער לופט האָט לייכט אַ בלאָז געטאָן. באַשע צי-
טערט. דער אָוונט קומט אָן.

— כווייל עסן — זאָגט אַרויס קליין-אַנעלע.

נאָר באַשע האָט צומאָלט קיין שטיקל ברויט נישט פאַר איר
קליין ברידערל. זאָגט זי צו אים:
— ברידערל, לאָמיר אַהיים גיין.

און ביידע דערמאָנען זיי זיך די געשמאַקע קרויטן-זופּ,
וואָס קאָכט זיך אויף נאַכט-עסן אין אַ גרויס טעפּל אין אויוון.
באַשע נעמט צונויף אירע בלומען, נעמט דאָס ברידערל
פאַר דער האַנט און גייט מיטן וועג, וואָס פירט אַהיים.

די זון לאָזט זיך אַראָפּ פאַמעלעך אויפן רויט-געוואָרע-
נעם הימל. שוואַלבן פליען אַרום נידעריק איבער דער ערד
און גלעטן די קינדערשע קעפלעך מיט זייערע שוואַרצע פלי-
גלען. אָוונט קומט אָן. באַשע און אַנעלע טוילען זיך איינס
צום צווייטן.

איבערן וועג פאַרלירט באַשע איין בלימל נאָכן אַנדערן.
אין דער שטילקייט פון אָוונט הערט מען נאָר דאָס גריל-
צעריי פון דער גריל, צווישן געוויקסן באַהאַלטן.
די קינדער האָבן אַביסל מורא און זיינען אומעטיק,
ווייל דער אומעט פונם אַנקומענדיקן אָוונט האָט אַדורכגע-
דרונגען זייערע קליינע הערצעלעך. אזוי גוט האָבן זיי דאָך
געקענט דאָס אַלץ, וואָס אַרום זיי, — און איצט דערקענען
זיי נישט דאָס, וואָס איז זיי צום בעסטן באַקאַנט געווען.
מיט אַמאָל דאַכט זיך זיי, אַז די ערד איז געוואָרן צו-גרויס
און צו-אַלט פאַר זיי. מיד זיינען זיי און שרעקן זיך, אַז זיי
וועלן שוין קיינמאָל אַהיים נישט דערגיין, וווּ די מאַמע
קאָכט אַזאָ געשמאַקע זופּ.

קליין-אַנעלע מאַכט שוין נישט מיטן בייטשל. באַשע

האָט אַרויסגעלאָזט פון דער מידער האַנט דאָס לעצטע בלימל.
 דאָס ברידערל ציט זי פאַר דער האַנט און ביידע גייען זיי
 איצט און שווייגן שטיל.

ענדלעך האָבן זיי דערזען פון דערווייטנס דעם דאָך
 פון זייער שטוב, פון וועלכן עס האָט זיך אויפגעהויבן אַ
 בלויער רויך צום טונקעלן הימל צו. זיינען זיי שטיין גע-
 בליבן און געפאטשט מיט די הענטלעך און אַזש אָנגעהויבן
 שרייען פאַר שמחה. באַשע האָט אַ קוש געטאָן דאָס קליין
 ברידערל, דערנאָך האָבן זיי זיך ווידער גענומען פאַר די
 הענט און געלאָפן מיט אלע כחות פון זייערע פאַרמאָטערטע
 פיסלעך.

נאָנט צום דאָרף דערגאַנגען, האָבן זיי זיך באַגעגנט
 מיט פויערטעס, וואָס האָבן פון פעלד צוריק געקערט. וואָס
 אַ טריט האָט זיי עמעץ אַנדערש באַגריסט, ווינטשנדיק „גוט-
 נ'אָונט". די מאַמע איז געשטאַנען אויפן שוועל, אין אַ ווייס
 טיכל אויפן קאָפּ, מיטן קאָך-לעפל אין האַנט.

— איר זיינט דאָ, קינדערלעך, איר זיינט דאָ! — רופט
 זי מיט פרייד. און די קינדער וואַרפן זיך איר אין די

אַרעמט. אריינגעגאנגען אין שטוב, פול מיט ריח פון קרויטן-
זופ, האָט באַשע ווידער אַ ציטער געטאָן, — זי האָט דערזען
די נאַכט, אַראָפּנידערנדיק אויף דער ערד. אַנעלע זיצט שוין
אויף דער באַנק איבערן שיטעלע, דאָס גאַמבעלע אָן טיש
אַנגעשפּאַרט, און עסט שוין די געשמאַקע קרויטן-זופ.

פארטריקנטע בלעטער.

און דער הארבסט איז אראפגעקומען.
ברומט דער ווינט איבערן וואלד און טריי-
סלט די פארטריקנטע בלעטער אראפ פון
די ביימער. שטייען נאקעטע די קאשטאן-
ביימער און די שווארצע צווייגן זיי-
ערע שטרעקן זיך אין דער לופט א-
ריין. אויך פון די בוקענע-אין גראבענע-
ביימער פאלן שוין איצט אראפ די בלע-
טער. די בושאזעס און אשינע-ביימער
זיינען שוין אזוי געל געווארן,
ווי מיט גאלד באשאטן. איין דעמב
נאך איז געבליבן ביי זיין גרינער קרוין.
דער פרימארגן איז א קילבלעכער :
א שארפער ווינט טרייבט די וואלקנס אי-
בערן גרויען הימל און רויטלט די פינגער
פון קליינע קינדער.

יאהאן, יאגזא און פעטרי גייען אין
וואלד אריין פארטריקנטע בלעטער קלייבן,
אט יענע בלעטער, וואס אמאל, ווען זיי
האבן געלעבט, זיינען זיי פול געווען

מיט טוי און פויגל-געזאנג, און איצט פארדעקן זיי אין די טויזנטער די גאנצע ערד מיט זייערע קליינע פארטריקנטע גופעלעך. פארטריקנטע דאכט זיך — און דאך שמעקן זיי אזוי געשמאק. וועט זיין דערפון א מאכל-ווייל פאר ציגעלע-שפרינגערין און פאר קיעלע-מאמען. יא-האן האט א קויש גענומען — שוין א גאנצער מאנספארשוין; יאגדא — א זעקעלע, א גרויס ביידל שוין געוואָרן; און פון הינטן גייט זיי נאך פעטרי מיט זיין האנט-וועגעלע.

לויפנדיקערהייט זיינען זיי פון בערגל אראפגעקומען. ביים ברעג וואלד האָבן זיי זיך צונויפגעטראָפן מיט נאָך אנדערע קינדער פון דער פון דאָרף, וואָס גייען אויך קלייבן פארטריקנטע בלעטער אויף ווינטער. ס'איז גארנישט קיין שפיל אזוי — דאָס הייסט ארבעטן.

נאָר מיינט נישט, אז די קינדער זיי-נען אומעטיק דערפאר, ווייל זיי ארבעטן. ארבעט איז אן ערנסטע זאך, נישט קיין אומעטיקע.

אָט נעמט זיך שוין אונזער הברה צו דער ארבעט. די יינגלעך טוען זייערס טווייגנדיק. דאָס זיינען דאָך שוין גאנצע פויערים כמעט, און פויערים רעדן געוויינטלעך ווייניק. וועגן פויערטעס קאָן מען דאָס שוין נישט זאָגן. אונזערע מיידלעך מאַכן כסדר מיט די צינגלעך און פילן אן דערביי די קיישלעך מיט די זעקלעך.

די זון רוקט זיך ארויף אלץ העכער, און דערווארעמט
דערווייל דאָס דערפֿל. פון די קוימענס איבער די היי-
זלעך דערהויבט זיך אַ לייכטער רויך, וואָס זעט אויס ווי אַן
אַטעם. די קינדער ווייסן גוט, וואָס דער דאָזיקער רויך באַ-
טייט. ער דערציילט, אַז דאָרט אין דער היים קאַכט זיך איצט
אין די טעפֿלעך אַ געשמאַקע אַרבעס-זיפּ. נאָך איין הויפּן
פאַרטריקנטע בלעטער און די קליינע אַרבעטער וועלן צוריק-
קערן צו זיך אין דערפֿל אַריין. דער צוריקגאַנג איז אַ שווע-
רער. אונטער דער לאַסט פון די זעקלעך און קוישלעך דער-
היצן זיי זיך און מאַטערן זיך, און דער שווייס רינט זיי פון
שטערן. יאַהאַן, יאַגדאַ און פֿעטרי בלייבן שטיין אַפּצועטעמען
און אַ רגע אַפּצורוען.

נאָר דער געדאַנק וועגן דער אַרבעס-זיפּ דערמונטערט
זיי. סאַפענדיק און שווער-אַטעמענדיק, דערגייען זיי ענדגיל-
די מאַמע, וואָס וואָרט זיי אַפּ אויף דער שוועל, רופֿט
כונדערווייטנס:

— גיכער, קינדער, די זיפּ איז אויפן טיש.
ווייל האַט זי זיי געשמעקט. פֿשר זי פאַרדינט.

אַניעלקאַ.

אַניעלקאַ איז אויסן דאָרף — אין דער מלוכה פון פייגל
און בלומען. אויף די לאַנקעס, אויף די פעלדער און אין
וואַלד פאַרברענגט אַניעלקאַ די העלע שמייכלענדיקע פּרילינגס-
טעג. מיטן גראָז, מיט די בלומען שפּילט זי זיך — דאָס ליב-
סטע, דאָס זיססטע שפּיל איז דאָס. דערמאָנט זי זיך, אַז

היינט איז דער געבורטס-טאָג פון איר חברטע הענעלע. גייט
זי אַנרייסן בלומען, שיינע, פאַרביקע בלומען, און שענקט זיי
אַוועק הענעלען, מיט קושן אַרומגעפלאַכטן.

וואס מיט יינגלעך האט געטראפן.

יאנעק, קאזשאָ, וואצעק, זענאָן און יולעק האָבן זיך אין
דעם געלאָזט צו גאסט צו זייער חבר ראָמעק. גייען זיי זיך
צווישן לאַנקעס און פעלדער, מיט אַ וועג אַ לאַנגן, וואָס
גלאַנצט זיך גאָלדיק אין זונען-ליכט. אין איין שורה אויסגע-
שטעלט — גייען זיי זייער גאַנג. ווייל זיך אויסגעשטעלט און
גייען גלייך און גיך. איין שטערונג נאָר איז דאָ: יולעק איז
גאָר אַ קליינינקער. שטרענגט ער זיך אָן, מאַכט אַ גיכערן
טריט. שטעלט ברייט פאַנאַנדער זיינע קליינע פיסלעך. פאַ-
כעט מיט די הענטלעך. נאָר ס'העלפט גאַרנישט — צו-קליין
איז ער, קאָן ער נישט אָניאַנגן. בלייבט ער פון הינטן, ווייל
ער איז אַ קליינער. אָט אַ צרה.

די עלטערע, די גרויסע, וואָלטן געדאַרפט אויף אים
צו-וואַרטן און שטעלן זייערע טריט באַגלייך מיט זיינע קליין-
נע טריטלעך. וואָלטן געדאַרפט — אָבער זיי ווילן נישט.
— פאָרויס! — רופן אלע שטאַרקע אויף דער וועלט און לאָזן
די שוואַכערע פון הינטן. נאָר וואַרט אויפן סוף פון מעשהלע.

אונזערע גרויסע, אונזערע שטארקע, אונזערע פיר חברה-
 יונגען בלייבן מיט-אמאל שטיין. א שפרינגענדיק באשעפעניש
 האבן זיי דערזען אויף דער ערד. דאס חיהלע שפרינגט, א
 זשאפע איז עס, וויל זי זיך ארויפקריגן אויף דער לאַנקע.

אָס ציט זיך לענג-אויס דעם וועג. די לאַנקע איז דאָך איר
 היים — האָט זי זי ליב, דאָרט האָט זי זיך איר שטיבעלע
 ביים וואַסער-קוועלעכל. שפרינגט זי אַהינצו.
 גרין איז זי די זשאַפע, און זעט אויס, ווי אַ לעבעדיקער
 בלאַט. יאַנעק, קאַזשאָ, וואַצעק און זענאַן לאָזן זיך נאָכ-
 לויפן נאָך איר. אָט זיינען זיי שוין אויף דער לאַנקע און
 דערשפירן באלד, ווי די פיסלעך זייערע הויבן אָן זינקען
 אין אַ פייכטער ערד, מיט געדיכטן גראָז באַוואַקסן. נאָך עט-
 לעכע טריט — און פאלן אַריין איבער די קני. אונטערן גראָז
 איז אַ זומפ געווען.

מיט גרויס מי קלייבן זיי זיך ארויס פון דאָרטן. די
 שיכלעך און די לידקעס זייערע זיינען שוואַרץ פון בלאַטע.
 יולעק האָט זיי איצט אָנגעיאָגט אינגאַנצן אַ פאַרסאַפּע-
 טער. ער ווייס נישט צי זאָל ער זיין אומעטיק אָדער פרייען
 זיך, אַנקוקנדיק די פאַרבלאַטיקטע פיסלעך זייערע. אַזעלכע

גרויסע, אזעלכע שטארקע און אזא אומגליק האָט מיט זיי
געקאָנט טרעפן. און די פיר חברה-יונגען קערן זיך צוריק אַ
היים מיט אַראָפּגעלאָזטע נעז, — וואָרים ווי קאָן מען דאָס
גיין באַזוכן ראָמעקן אין אזא היילוך ?

בײם טײך.

גאנץ פרי האָט זיך יאָש מיט זיין שוועסטער קאַשע איך
וועג אַריין געלאָזט — אַ ווענטקע אויפן אַקסל און
אַ קיישל אונטערן אָרעם. די שול איז שוין פאַרמאַכט, די יינג-
לעך — אויף פעריען צעלאָזט, גייט זיך יאָש דערפאַר אלע
טאָג לענג-אויס דעם טײך מיט זיין שוועסטער קאַשע,
אַ ווענטקע אויפן אַקסל און אַ קיישל אונטערן אָרעם.
דער טײך פליסט זיך אַ קלאָרער און אַ גלאַטיקער, און די פאַנאַנ-
דערגעוואַקסענע ווערבעס באַשאַטענען אים מיט זייערע זיל-
בער-בלעטלעך. דער הימל קוקט אַרצפ אַ תכלתדיקער,
אַן אויסגעלייטערטער. פרימאַרגן און אָוונט-צײט שאַרן
זיך ווייסע נעפלען דורך איבערן טײך.

נאָר יאָש און קאַשע האָבן ליב דעם טייך נישט צוליב
די גרינע געוויקסן פון זיינע ברעגעס, איך נישט צוליבן
ליכטיקן וואַסער, וווּ דער קלאָרער הימל שלאָגט זיך אָפּ. זיי
האָבן אים ליב צוליב די פיש, וואָס שווימען אַרום אין זיינע
טיפענישן.

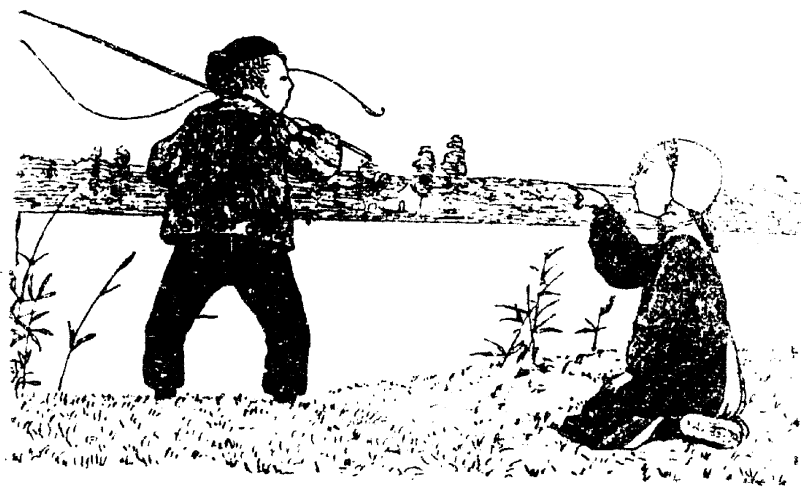
אויך היינט זיינען די קינדער שטיין געבליבן ביי דעם
אָרט, וווּ אממייסטן פיש געפינט זיך. קאַשע זעצט זיך אונ-
טער אַ צעוואַקסענער ווערבע. יאָש שטעלט אַנידער די קייש-
לעך אויף דער ערד און וויקלט פאַנאַנדער די ווענטקע. אַ
פשוטע ווענטקע! אַ וויטשקע, אַ שנירל און אַ דרעטל, פאַר-
בויגן אויפן עק שנירל, ווי אַ האַטשעק. יאָש האָט געגעבן די
וויטשקע, קאַשע — דאָס שנירל און דרעטל, איז דעריבער די
ווענטקע אַ בשותפותדיקע זאַך פונם ברודער מיט דער שוועס-
טער. נאָר יעדער טון זיי וואָלט וועלן זי האָבן אינגאַנצן פאַר
זיך, און אַנשטאָט צו פאַרוואַרפן די ווענטקע אין וואַסער
אַריין, רייסן זיי זיך איצט אַרום איבער איר, קריגן זיך,
שלאָגן זיך. און אַרום דעם שטילן טייכל היילכט אַ געשריי,
אַ זידלעריי, אַ געוואָלט. יאָש האַנט איז בלוי — דאָס
האַט זי קאַשע אזוי צעקניפט, קאַשעס פנים איז רויט — דאָס
האַט זי יאָש אזוי שטאַרק אויסגעפאַטשט.

און מיד-געוואָרן ענדלעך פון דעם קנייפן און שלאָגן
זיך, האָבן יאָש און קאַשע באַשלאָסן איינצוטיילן צווישן זיך
די ווענטקע. אז יאָש וועט אַרויסציען אַ פישל, גייט די ווענט-
קע איבער צו קאַשען. אז קאַשע וועט עפעס כאַפן — נעמט
יאָש די ווענטקע.

יאָש הויבט אָן. מ'ווייס נישט, ווען ער וועט ענדיקן.
און ווידער — האָט ער גאָר קיין חשק נישט אַפצומרעטן די
ווענטקע דער שוועסטער, ציט ער דעריבער נישט אַרויס

דאָס פּישר, וואָס האָט זיך געכאַפּט אויף דער ווענטקע, האָט
 איינגעשלונגען דעם האַטשעק און טונקט אונטער דעם קאַרעק.
 יאַש איזכּיטרע. קאַשע איז געדולדיק. שוין זעקס שעה וואַרט
 זי. און איז שוין מיט געוואָרן פון דעם דאָזיקן לאַנגן
 גאַרנישט-טאָן. גענעצט זי, ציט זיך אויס, לייגט זיך אין
 ווערבע-שאַטן און פאַרמאַכט די אויגן. יאַש קוקט איר נאָך
 פון אונטער איין אייגל און מיינט, אַז די שוועסטער שלאָפּט.
 דער קאַרעק טונקט זיך ווידער אונטער. אויף גיך ציט ער
 אַרויס דאָס שנירל, וואָס ביים עק זיינעם גלענצלט זיך אַ זיל-
 בערן פּינטעלע. דאָס האָט זיך אַ פּלאַטקע געכאַפּט אויף דער
 ווענטקע.

— אַהאַ! מיט מזל, איצט אויף מיר די צייט געקו-
 מען! — הערט ער אַ קול אונטער זיך.
 און קאַשע כאַפּט זיך צו דער ווענטקע.

דער מאַלער.

יעריק איז אַ מאַלערס
 אַ יינגעלע. קוקט ער זיך צו,
 ווי דער טאַטע צייכנט אויפן
 לייזונט פּמעט ווי לעבעדיקע
 מענטשן און לעבעדיקע חיות,
 ווי מיט פאַרבן מאַכט ער
 נאָך די ערד, דעם ים, דעם
 הימל און דאָס גאַנצע אַלץ
 אַרום. זעט ער אויך, ווי דער
 טאַטע מאַלט שיינע פּרויען מיט
 אויגן ווי שטערן, און ליפן
 ווי רויזן. — אז איך וועל זיין
 אַ גרויסער — טראַכט זיך
 קליינער יעריק — וועל איך
 נישט מאַלן קיין שום פּרוי-
 ען. איך וועל בלויז מאַלן
 פּערד, דאָס איז אַ סך
 שענער.

און שוין איצט געוויינט ער זיך צו צייכענען די שענע-
 סטע באַשעפענישן, וואָס מ'קאָן זיך נאָר פאַרשטעלן. נאָר די
 פּערד, וואָס קומטן אַרויס פון אונטער זיין בלייפעדער, זיי-

נען גאָר-און גאָרנישט ענדעך אויף פּערד. זיי דערמאָנען גי-
כער שטרויטן, פיר-סיטיקע יאָ, יאָ, — מאַלעריי איז גאָר אַ
שווערע זאך.

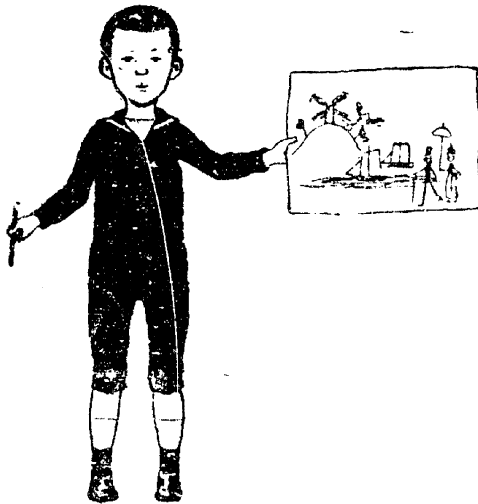
דאָך אָבער יעריק מאַכט פאַרשריטן און צייכנט וואָס
אַמאָל בעסער. איצט קאָן מען שוין פאַרשטיין, וואָס ער
מיינט מיט זיינע צייכענונגען. ווייל יעריק האָט אַסך געדולד
און האָט ליב דאָס צייכענען. די צייט וועט טאָן אירס און
ווער ווייס, פון דעם קליינעם יעריק קאָן אַמאָל אויסוואַקסן
אַזאַ גרויסער קינסטלער, ווי זיין טאַטע.

נעכטן האָט יעריק אויפגעצייכנט אויף אַ פּאַפּיר אַ מענטשן,
וואָס שפּאַצירט אַרום אויפן ברעג ים מיט אַ שטעקן אין
האַנט. ווען גישט דאָס, וואָס די הענט וואַקסן ביים דאָזיקן
מענטשן פון די ברוסטן אַרויס, איז עס גאַנץ גוט אויפגעצייכנט.
פיר קנעפלעך האָט ער ביים מאַנטל. גישט ווייט פונם
מענטשן וואַקסט אַ בוים. און פונדערווייטנס זעט זיך אַ שיף.
גישט מער, וואָס דאָס אַלץ זעט אויס, ווי דער מענטש וואָלט
געוואָלט נעמען די שיף אין האַנט אַריין און איינשלינגען
דעם בוים. גאָר דאָס איז שוין אַ שווערע זאך. אפילו ביי
אַמטע מאַלער טרעפן זיך אַזוינע זאַכן.

היינט האָט יעריק אויסגעפאַרטיקט נאָך אַ שווערערע
צייכענונג. מ'זעט אויף איר מענטשן, און שיפן, און ווינט-
מילן. יעריקן, ווען ער צייכנט, דאַכט זיך אויס, אַז די שיפן
שווימען איבערן וואַסער און דער ווינט-מילס פליגלען
פלאַטערן. קוועלט ער אַליין פון זיין שאַפונג.

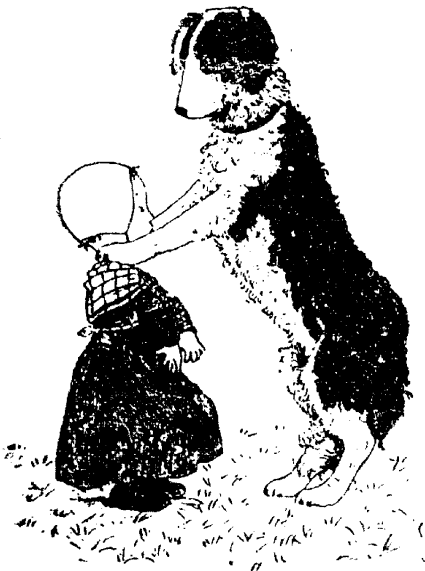
ער באַמערקט גאָר גישט דאָס קליינע קעצל, וואָס
שפּילט זיך אונטערן טיש מיט אַ קנולכל באַוול. און דער
סוף וועט זיין, אַז יעריק וועט אַרויסגיין פון צימער, וועט
דאָס קעצל אַרויפּשפּרינגען אויפן טיש און מיט זיין ווייס

פיסל איבערדרייען דעם טינטער אויף די ווייסע פאפירן
ארויף, וואָס זיינען אויסגעלייגט אויפן טיש. און יעריקס
קונסט-ווערק וועט פארלוירן גיין. דאָס קליין מאָלערל וועט
לכתחילה אומעטיק ווערן. נאָר באַלד וועט ער זיך פאר אַ
פריש ווערק אַ נעם טאָן, און דער שאַדן, וואָס קעצל האָט
אַנגעמאַכט, וועט מער קיין שאַדן נישט זיין.

זאָשע און בוטשקאָ.

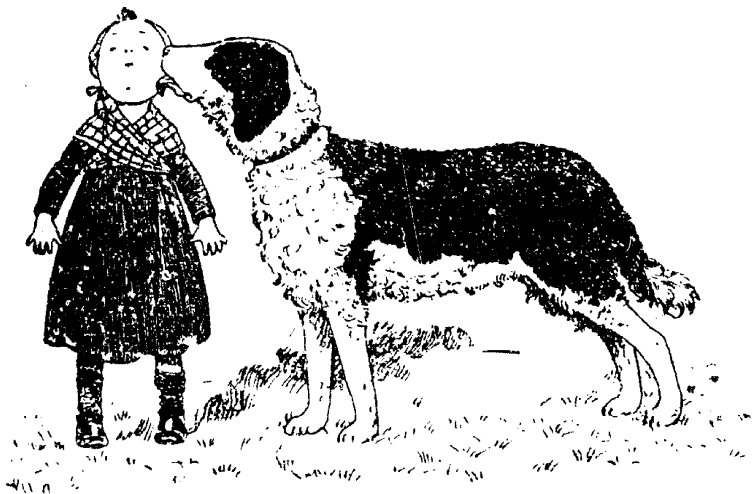
זאָשע און בוטשקאָ זיינען אַלטע גוטע-פריינט. זאָשע איז אַ קליין מיידעלע, בוטשקאָ — אַ גרויסער הונט. ביידע

שטאַמען זיי פון איין וועלט, ווייל ביידע וויי-נען זיי אויפן דאָרף. ווי לאַנג זיי קענען זיך שוין — ווייסן זיי אַליין נישט: אזוי ווייט גרייכט נישט דער זפרון נישט פון אַ הונט און נישט פון אַ קליין מיידעלע. און ווידער: זיי דאַרפן דאָס כלל נישט וויסן. נישט זיי באַ-דאַרפן דאָס און נישט עס גלוסט זיך זיי צו געדענקען אזעלכע זאַכן. עס דאַכט זיי

נאָר, אז זיי קענען זיך שוין זייער, זייער לאַנג, פון סאַמע וועלט-באַשאַפונג-אָן, וואַריב זיי שטעלן זיך גאַרנישט פאַר, אז די וועלט וואַלט געקאַנט זיין אָן זיי. זאָשע האָט פון שטענדיק געקענט בוטשקאָן, און בוטשקאָ האָט פון שטענדיק געקענט זאָשען.

בוטשקא איז א סך א גרעסערער און שטארקער פון זאשען. אז ער לייגט ארויף זיינע לאפעס אויף אירע צקסלען, איז ער גרעסער פאר איר מיט צוויי קעפ. ער וואלט זי געקאנט איינשלינגען ווי גרויס זי איז, נאָר ער טוט איר קיינמאָל די מינדסטע עולה נישט. בוטשקא האָט דרך-ארץ פאר זאשען. אזא קלייניקע, אזא שוואכע און אזא קלוגע. לעקט ער זי מיטן צונג פון גרויס ליבשאפט. און זאשע ווי-

דער האָט ליב בוטשקאָן, ווייל ער איז א שטארקער און א גוטער. זי ווייס, אז בוטשקא וועט קיינעם קיין שלעכטס נישט טאן. זי ווייס, אז בוטשקא קען א סך זאכן, וואָס זי, זאשע, האָט גאָר קיין באַגריף נישט וועגן זיי. אזא גרויסער, אזא ערנסטער, און אזא ליבער.

אין איינעם א טאָג דערזעט זאשע מיט אַמאָל, ווי איר כריינט איז אַנגעבונדן אויף א קייט צום בוים ביים פרוּנעם. גירע אייגענע אויגן גלויבט זי נישט. און בוטשקא קוקט

אויף איר מיט זיינע ערלעכע, ווארעמע אויגן. מיט געדולד
און אונטערטעניקייט טראָגט ער איבער זיין קנעכטשאַפט.
זאָשע דערנענטערט זיך נישט צו אים. זי קאָן נישט אַריבער-
טראָגן די פאַרשקלאַפונג פון איר גרויסן גוטן בוטשאַק און
אַ פאַרזאָרגטע און אומעטיקע שטייט זי און קוקט אויף אים
מיט מיטגעפיל.

פארלאג „קולטור-ליגע“ ווארשע.

שול-ביבליאטעק

ערשטע סעריע

צריגינעלע ווערק:

1.	מענדעלי מו"ס	דאָס קעבל.
2.	שלום עליכם	דאָס מעסערל.
3.	י. ל. פרץ	קינדער-לידער.
4.	ש. פרוג	דאָס שטייטל.
5.	מ. ז. פייערבערג	בינאָכט.
6.	ח. נ. ביאליק	נח און מאַרינקע.
7.	ש. אַש	יאָסעלע.
8.	צ. רייזין	די פאַבריק דער גויט.
9.	מ. סטאווסקי	לבן האַרמי.
10.	א. ראובני	קינדער.

צווייטע סעריע

איבערזעצונגען.

1945 85 111

1945 85 111

1945 85 111

